

**VALTIOVARAINVALIOKUNNAN
LAUSUNTO 3/2000 vp**

Hallituksen esitys suostumuksen antamisesta valtion omistaman Leonia Oyj:n sulautumiseen Vakuutusyhtiö Sampo Oyj -nimiseen vakuutusyhtiöön sekä valtion osakeomistusosuuden alentamiseen muodostettavassa rahoituskonsernissa

Talousvaliokunnalle

JOHDANTO

Vireilletulo

Eduskunta on 7 päivänä maaliskuuta 2000 lähettänyt hallituksen esityksen suostumuksen antamisesta valtion omistaman Leonia Oyj:n sulautumiseen Vakuutusyhtiö Sampo Oyj-nimiseen vakuutusyhtiöön sekä valtion osakeomistusosuuden alentamiseen muodostettavassa rahoituskonsernissa (HE 9/2000 vp) käsiteltäväksi talousvaliokuntaan ja samalla määrännyt, että valtiovarainvaliokunnan on annettava asiasta lausuntonsa talousvaliokunnalle.

Jaostovalmistelu

Asia on valmisteltu valtiovarainvaliokunnan verojaostossa.

Asiantuntijat

Valtiovarainvaliokunnan kokouksessa on asiasta ollut kuultavana

- hallitusneuvos Pekka Laajanen, valtiovarainministeriö.

Verojaostossa asiaa käsiteltäessä ovat olleet kuultavana

- hallitusneuvos Pekka Laajanen, valtiovarainministeriö

- apulaisosastopäällikkö Risto Määttänen, Rahoitustarkastus

- päälakimies Jukka Huotari, Leonia Oyj

- talousjohtaja Matti Ruohonen, Sampo Oyj.

HALLITUKSEN ESITYS

Hallitus ehdottaa, että eduskunta päättäisi antaa suostumuksensa Leonia Oyj:n ja Vakuutusyhtiö Sampo Oyj:n yhdistämiseen tähtäävälle toimialajärjestelylle siltä osin kuin siinä on kysymys valtion omistamien Leonia Oyj:n osakkeiden vaihtamisesta Vakuutusyhtiö Sampo Oyj:n osakkeisiin. Valtion välitön omistusosuus muodostet-

tavasta uudesta rahoituskonsernista olisi 43 prosenttia.

Yhdistäminen toteutettaisiin siten, että Leonia sulautuu ns. absorbtiosulautumisella Sammoon niin, että Leonian varat ja velat siirtyvät selvitysmenettelyttä vastaanottavalle yhtiölle, Sammolle. Valtio saisi Leonian osakkeenomistajana sulautumisvastikkeena Sammon valtiolle

suuntaamalla osakeannilla liikeelle laskemia uusia A-sarjan osakkeita siten, että valtion omistisuus Sammon ja Leonian muodostamasta fi-

nanssikonsernista olisi 43 prosenttia. Valtio tulisi olemaan konsernin suurin yksittäinen omistaja.

VALIOKUNNAN KANNANOTOT

Perustelut

Hallituksen esityksessä mainituista syistä ja saadun selvityksen perusteella valiokunta pitää esitystä tarpeellisena ja tarkoituksenmukaisena ja puoltaa sen hyväksymistä.

Hallituksen esityksen mukaan toimialajärjestelyn tavoitteena on luoda johtava suomalainen, vahvan pääomapohjan omaava ja kannattava rahoitus- ja vakuutusmarkkinoilla toimiva konserni, joka tarjoaa kattavia pankki- ja vakuutuspalveluja Suomessa. Samalla järjestely loisi hyvän pohjan konsernin kasvulle. Uudella konsernilla olisi resurssit, jotka loisivat edellytykset kansainväliseen kasvuun ja kiristyvän kilpailun kohtaamiseen. Edelleen hallituksen esityksen mukaan tavoitteena on hyödyntää pankki- ja vakuutusalan väliset synergiahyödyt.

Valtiovarainvaliokunnan saaman selvityksen mukaan yhtiöiden ja niiden osakkeiden arvonmäärityksen lähtökohtana on pidetty välitilinpäätöksiä 30.6.1999, Sammon pörssikursseilla määritettyä markkina-arvoa, yhtiöiden liiketoimintojen tuottoarvojen suhdetta, yhtiöiden substanssiarvoja ja kummankin yhtiön osalta markkinoilla toimivien vertailukelpoisten yhtiöiden arvojen vertailulukuja käyttäen laskettujen arvojen suhdetta. Laskelmien ja vertailujen laadinnassa valtiota ja Leoniaa avusti Goldman Sachs -investointipankki.

Valtiovarainvaliokunta on tarkastellut asiaa lähinnä valtionomistuksen arvon ja sen kehityksen näkökulmasta fuusion julkistamisen jälkeen. Saadun selvityksen mukaan Sammon arvonmuutos fuusion julkistamisen jälkeen on substanssiarvomuutoksena + 8,1 mrd. markkaa. Sammon substanssiarvon suureen nousuun on vaikuttanut pääasiassa pörssikurssien ja ennen kaikkea Nokian kurssin nousu.

Leonian arvonmääritys oli osittain epävarma, koska sen osaketta ei ole noteerattu pörssissä. Valtiovarainministeriön valtiovarainvaliokunnalle 8.3.2000 toimittaman selvityksen mukaan Leonian substanssilla mitattu arvo (n. 10,2 mrd. markkaa) ei ole olennaisesti muuttunut ennen tai jälkeen fuusioneuvottelujen. Leonian omistamien Pohjola-osakkeiden markkina-arvo on noussut noin 1,3 mrd. markkaa eli arvonnousu on hankinta-arvoon verrattuna 0,1 mrd. markkaa. Pohjolan substanssiarvo on noussut analyttikkoarvioiden mukaan hankintahetken noin 65 euroa/osake tasosta tasolle noin 85 euroa/osake, eli Leonian omistamien osakkeiden osalta substanssiin perustuva arvonnousu on noin 0,4 mrd. markkaa.

Yhteenvedona edellisestä valtiovarainvaliokunta toteaa, että valtiovarainministeriön valtiovarainvaliokunnalle 8.3.2000 toimittaman selvityksen mukaan substanssiarvoin mitattuna valtion osuuden arvon kehitys on ollut seuraava:

	Fuusiohetki	1.3.2000
Sampo	14,9	23,1
Leonia	10,2	10,2
Leonia- ja Pohjola-osakkeet	1,3	1,7
Yhteensä	26,4	35
Valt. os. 43 %	11,35 mrd.	15,05 mrd.

Pörssikurssilla 36 euroa/osake laskien on Leonian osuus noussut 12,6 mrd. markkaan, eli kasvua on noin 1,5 mrd. markkaa.

Lausunto

Edellä esitetyn perusteella valtiovarainvaliokunta kunnioittavasti esittää,

että talousvaliokunta ottaa edellä lausutun huomioon asiaa käsitellessään ja

että hallituksen esitys siten hyväksytään muuttamattomana.

Helsingissä 17 päivänä maaliskuuta 2000

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

pj.	Maria Kaisa Aula /kesk	Sakari Smeds /skl
vpj.	Kari Rajamäki /sd	Irja Tulonen /kok
jäs.	Olavi Ala-Nissilä /kesk	Marja-Liisa Tykkyläinen /sd
	Pirjo-Riitta Antvuori /kok	Kari Uotila /vas
	Jorma HUUHTANEN /kesk	Jukka Vihriälä /kesk
	Seppo Kääriäinen /kesk	Jorma Vokkolainen /vas
	Hanna Markkula-Kivisilta /kok	vjäs. Ulla Juurola /sd
	Tuija Nurmi /kok	Markku Laukkanen /kesk.
	Virpa Puisto /sd	

Valiokunnan sihteerinä jaostokäsittelyssä on toiminut

valiokuntaneuvos Arvo J. Kämppi.